

Årsplan 2023/2024

Espira Aarkjær

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	
Hva er en årsplan?.....	3
Barnehagens fagområder	3
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barnehagens formål og innhold	4
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg	5
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	7
Barnehagen skal fremme læring	9
Barnehagen skal fremme danning	11
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	13
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	15
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	17
Barns medvirkning	18
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	19
Tilvenning av nye barn	20
Samarbeid og sammenheng med skolen.....	21
Espira satsingsområder	22
Lokale satsinger	23
Vurderingsarbeid.....	24
Kontaktinformasjon.....	25

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

<https://espira.no/barnehage/espira-aarkjaer/>

Les fakta om barnehagen her:

<https://barnehagefakta.no/barnehage/980902013/espira-aarkjar-barnehage>

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor
Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan

Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg:

- Vi jobber ut fra den autoritative voksenstilen hvor vi skal være varme grensesettende voksne i møtet med barnet.
- Barnet skal bli møtt med respekt og anerkjennelse, og vi skal støtte barna i deres følelser.
- Barnet skal føle seg sett og ivaretatt og det skal være trygge, gode relasjoner mellom barn/barn og voksne/ barn.
- I vår barnehage ønsker vi at barna skal bli tatt vare på med omsorg og varme, et fang og trøst og en trygg havn å komme til (Trygghetssirkelen). Barna skal også få tid til hvile.
- Gjennom barnehagetiden skal vi bidra til å utvikle sosial kompetanse (samarbeid, ansvar, selvhevdelse, empati, positiv selvhevdelse, selvkontroll normer, humor) hos barnet som er et viktig grunnleggende fundament for å være gode medmennesker og mestre ulike sosiale miljøer.

Med småspirene:

I Rammeplanen står det at omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel. Barnas første møte med barnehagen er spesielt viktig. Vi starter med å jobbe med trygghetssirkelen for å sikre god trygghet, som er en forutsetning for læring. Vi anerkjenner alle følelsene til barnet og støtter de i dem. Vi etablerer rutiner som skaper forutsigbarhet og trygghet i hverdagen. Det er viktig å dekke de grunnleggende behov hos de minste, som er omsorg, søvn og mat. Vi tilpasser måltid og hvile etter barnas behov.

Med de mellomste:

Vi jobber videre med trygghetssirkelen slik som hos småspirene. Rutinene spiller også en stor rolle for både forutsigbarhet og stabilitet. Hvert enkeltbarn trenger ulike rutiner, og har ulike måter å bli trygg på. For å gi omsorg trengs det en god relasjon, derfor jobber vi mye med å bli kjent med barna og det at hvert enkeltbarn skal bli kjent med hverandre og seg selv. Dette gjør vi med å dele barna inn i smågrupper og lytte til hver enkelt. Vi bruker også kontaktbarometer flere ganger i året, som er en kartlegging av de voksenes relasjon til barna. Barnas relasjon til seg selv er også en viktig del av arbeidet vi gjør, og dette gjør vi med å vise anerkjennelse, glede og være støttende med hvert enkelt barn slik som skolespirene.

Med skolespirene:

Vi jobber spesielt med barnas sosiale kompetanse det siste året i barnehagen. For å kunne utvikle sin sosiale kompetanse jobber vi for eksempel med at barna skal ta del i ulike spill, aktiviteter og prosjekter som fordrer samarbeid, selvhevdelse, selvkontroll, empati og å vise/ta ansvar. Vi skal også legge til rette for at barnas interesser ivaretas som en del av barnas medvirkning. Selv om skolespirene er de største i barnehagen er det fortsatt viktig at vi legger til rette for ro og hvile. Dette hjelper med å bearbeide all deres utvikling. For oss voksne er det viktig å være varme og grensesettende. Flere av barna begynner i større grad å finne ut hvem de er, og hva de interesserer seg i. Da er det ekstra viktig å vise anerkjennelse, glede og være støttende med hvert enkelt barn. Mestring og påfølgende skryt bidrar til økt tro på seg selv.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor
Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan

Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:

- I vår barnehage ønsker vi å tilrettelegge for lek med gode lekemiljøer for barna.
- Vi har mange rom som innbyr til ulik lek. Vi gir barna opplevelser og vi har ulike tema gjennom året som stimulerer til lek. Vi ønsker å være lekende voksne som legger vekt på "tull og tøys" sammen med barna. Det settes av tid til fri-lek ute og inne og lekegrupper styrt av voksne.
- Vi er observatører og veileder barna for å unngå utestenging.
- Lek er en viktig læringsarena og vi vil være tilstedeværende og deltakende voksne som passer på at leken er god, og at alle er med. Turer i skogen/nærområdet gir gode leke-opplevelser.

Med småspirene:

Barna får mange nye opplevelser etter de har begynt i barnehagen. I Rammeplanen står det at barnehagen skal bidra til at alle barn skal oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre. Vi tilrettelegger for inspirerende lekemiljøer inne og ute. Barna skal bli kjent med barnehagens område og nærmiljøet rundt. De skal erfare å få kjennskap til forskjellige formingsmateriell, finmotorisk trening og fargelære. Vi støtter barna i deres utforskning, naturlige utvikling og interesser.

Med de mellomste:

Her begynner barna å utvikle ett bedre ordforråd og kommuniserer bedre med hverandre. Leken går mer fra parallell lek til rollelek. Vi observerer barnas lek for å kunne tilpasse lekemiljøene etter deres interesse og behov. Vi deler i smågrupper for å kunne delta mer i leken, men også for å kunne veilede og hjelpe underveis. Lekemiljøene utvikles og forandres etter behov for å sikre leken progresjon og utvikling.

Med skolespirene:

Skolespirene er ofte ganske selvstyrte i leken, og noe av de viktigste for oss er å ha gode lekemiljøer, og la de få tid og plass til å leke. De er aktive i ulike typer lek, og mestrer lekeregler i stor grad. For oss er det viktig å observere leken deres for å kunne gi støtte og veiledning til dem som trenger det, samt for å ta tak i uønsket atferd og utestenging. Det er også bare positivt å bli med i barnas lek, og gjøre leken bedre på barnas premisser.

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor
I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme læring:

- Tilrettelegger fleksible rom med flere muligheter og materialer som fremmer kreativitet.
- Temaarbeid som gir læring gjennom fag, lek og humor. Anerkjenn barnets nysgjerrighet og lyst til å utforske. Vi bruker de ulike fagområder og sørger for progresjon. Vi vil at barna skal få oppleve mestring på alle alderstrinn.
- Skolespira har et eget tilrettelagt pedagogisk opplegg som de følger gjennom året.

Med småspirene:

I Rammeplanen står det at barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Vi undrer oss, utforsker og oppdager ting sammen. Vi jobber gradvis med det faglige som vi tilrettelegger etter modning og alder, og vi ønsker at alle skal få oppleve mestring. Vi gir barna erfaring med tall, telle, form og farger, sortering, puttebokser og byggeklosser.

Med de mellomste:

Vi jobber med års hjulet for å sikre at vi er innom alle delene av rammeplanen. Hvordan prosjekter blir planlagt og gjennomført, styres ut ifra vår observasjon og av barns interesse. Barna lærer best når det er noe de er interessert i, derfor er observasjonene viktig. Vi må også være observante på barns interesse i her og nå. Oppdagelse av noe spennende på tur, kan bli til ett helt prosjekt. Vi lar barna undre seg, og vi undrer oss sammen med barna.

Med skolespirene:

For oss voksne er det viktig å skape gode pedagogiske miljøer som gjør barna interesserte og nysgjerrige. Dette gir en helt automatisk lyst til å få vite eller lære mer. I skolespira står prosjektarbeid sterkt, og et godt prosjektarbeid bidrar til læring innenfor mange områder. Vi undrer oss sammen med barna for å skape nysgjerrighet og ønske om å finne ut av ting. Barna skal i stor grad være med å medvirke til et godt prosjektarbeid, og de styrer i så måte prosjektet. Gjennom hele prosessen med prosjektet skal det alltid dokumenteres hva i gjør. I form av planer som deles på Spireportalen, rapporter og bilder og tegninger/malerier. Vi må legge til rette slik at alle barna kjenner mestring i lærings situasjoner. Mestring er viktig for videre indre motivasjon og ønske om å lære mer.

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.

Hvorfor
<p>Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.</p> <p>I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.</p>

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning:

Vi undrer oss sammen og tar barnets perspektiv i kommunikasjonen og speiling. Vi bruker fortsatt barnematerialet i "Være sammen". Filosoferer rundt normer og uskrevne regler sammen med barna. Vi ser enkeltbarnet med respekt og gir anerkjennelse og støtte i deres handlinger. Vi ønsker å bidra til at barnet utvikler kritisk tenking og etisk vurderingsevne.

Med småspirene:

Vi jobber aktivt for å forebygge mobbing og diskriminering og har fokus på at alle skal få være seg selv. Vi jobber med selvstendighetstrening gjennom hele dagen. Vi oppfordrer barna til å gjøre ting selv for å utvikle et positivt selvbilde og oppleve mestring. Vi markerer nasjonaldagene til de ulike nasjonalitetene som er i barnegruppen, for å synliggjøre og fremheve mangfold (Rammeplanen).

Med de mellomste:

Hvert år begynner vi med å lage felles trivselsregler for avdelingen. Vi knytter inn "være sammen" prosjektet i flere av de daglige samtalene og samlingene. Sammen med småspirene markerer vi også nasjonaldagene, for fremme mangfold. Vi viderefører selvstendighets treningen fra småspirene, med blant annet at barna blir mer selvstendige i av og påkledning, og smører maten selv. Barns medvirkninger er viktig, og vi jobber aktivt med å la barns meninger og ytringer blir tatt på alvor.

Med skolespirene:

Skolespirene skal i vår barnehage skal bli anerkjent som de er, ha troen på seg selv og ha et positivt selvbilde. Vi skal legge til rette for dette gjennom at barna blir sett og hørt og tas på alvor av oss voksne. Vi skal også bidra til at barna tør å ytre egne meninger, og si ifra om de opplever at noe ikke er riktig. Vi skal bidra til at barna forstår hvor fint det er å være del av et fellesskap, og at det gagnar oss som gruppe å ha felles regler og normer.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor leke-fellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.
I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor
Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap:

- Reflekterer over relasjoner mellom barn/barn, voksen/barn. Lekegrupper, fellesarrangementer.
- Observere leken, forebygge utestenging. Sosial kompetanse (samarbeid, ansvar, empati m.m.)
- Kompetente voksne har en bevisst holdning til mobbing/utestenging.
- Kontaktbarometer hvor vi sikrer at alle barna blir sett, og vi har barnas miljøregler på avdelingene.

Med småspirene:

Vi jobber med å utvikle sosial kompetanse i samvær med andre barn og voksne. Hjelp barna til å finne løsninger i konflikter, støtte og veilede. Vi deler barnegruppa inn i mindre lekegrupper for at barna skal kunne få en tettere relasjon og bli bedre kjent med hverandre. I mindre grupper er det lettere for oss voksne å se hvert enkeltbarn og observere leken nærmere. Vi jobber med hvordan vi skal fungere sammen og hvordan vi oppfører oss mot hverandre. Alle barna skal føle seg inkludert og som en del av gruppen.

Med de mellomste:

Vi videre arbeider med sosialkompetanse som småspirene. Barna får muligheten til å løse konflikter selv, mens vi voksne er i nærheten for å støtte og veilede hvis det trengs. Vi har fellesprosjekter som gir humor og glede, og styrker fellesskapsfølelsen.

Med skolespirene:

På skolespira jobber vi med at fellesskapet skal være bra, og at barna skal kunne leke med mange forskjellige. Vi har samlinger og samtaler og aktiviteter som handler om vennskap og fellesskap. Der er barna selv aktive i å utforme venne- regler og snakke sammen om hva som er gode ting å gjøre for, eller si til hverandre. Gjennom observasjoner, samtaler og møter skal vi ansatte sikre at hvert eneste barn har noen å leke med, og at de har det godt i barnehagen. De største barna kan også utfordres på å se andres synspunkter og prøve å sette seg inn i andres følelser og meninger.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.

Hvorfor

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk: Vi har søkelys på hverdagsspråket og et bevisst forhold til kroppsspråk. Personalet skal være gode språklige rollemodeller. Tull og tøys med språk, sang, rim og regler. Bruke konkrete og bilder, visualisering. Lesegrupper, språkgrupper. Tilrettelegge for tilgjengelig bøker og "ha med bokdag". Rollelek, brettspill. Den gode samtalen, lytte og gi tid. Vi observerer og kartlegger språkutviklingen (Tras ved behov). Vi er med i et prosjekt som heter Read i regi av Lindesnes kommune. Hovedmålet med dette er å øke leselysten og at barna kal lese hjemme. Read tilbyr egne lesebagger til alle barn fra 4-6 år. Vi har også eget bibliotek på alle avdelinger som et tilbud for hjemlån.

Med småspirene:

Det språklige er spesielt viktig på småbarnsavdeling. Vi setter søkelys på å være gode rollemodeller for språkutviklingen og benevner ting med navn i alle situasjoner gjennom dagen. Vi setter ord på barnas følelser når de ikke kan uttrykke de selv. Non-verbal og verbal kommunikasjon er like viktig. Vi bruker pekebøker, lesestunder, sang, musikk, rim og regler. Formidling visuelt med bilder og konkrete.

Med de mellomste:

Vi fokuserer videre på å være gode rollemodeller som hos småspirene, ved å benevne setninger og snakke tydelig og i rolig tempo. Vi fokuserer mye på bøker, og bruker bøkene gjennom hele dagen. Vi har bokprosjekter hvor vi leser bøker, lager ting gjennom bøkene, har skuespill, fokusord og lydbok med mer. Store bokstaver blir brukt både på tegnebøker, ute i hyllene og generelt for at barna skal kunne gjenkjenne sine bokstaver.

Med skolespirene:

Gjennom våre prosjektarbeid på skolespira bruker vi mange forskjellige uttrykksmåter, i tillegg til at det stimulerer språkutviklingen i stor grad. Vi oppfordrer og støtter alle i å snakke foran resten av barna når de har med noe de vil vise fram, eller vil fortelle. Vi har masse aktiviteter og spill som bidrar til god kommunikasjon og godt språk. I hviling hører vi ofte på lydbøker eller eventyr og andre i historier. I tillegg til planlagte lesegrupper leser vi bøker sammen med barna flere ganger i løpet av uka.

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor
<p>Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.</p> <p>I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.</p>

Hvordan

Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:

Det er spesielt viktig med et godt foreldresamarbeid. God kommunikasjon og informasjonsutveksling for å bli trygge på hverandre. Vi har flere foreldresamtaler i året og ekstra ved behov. Vi er til stede i leken og observerer hvordan barna har det. Vi bruker jevnlig kontaktbarometer og barnesamtaler. Vi jobber mye med relasjonsbygging, barn/barn, barn/voksen.

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

Vi ønsker å gi barna tid til frilek, hvor barna velger aktiviteter selv. Fleksible voksne som kan gjøre endringer underveis i dagsplanen ut fra barnas interesse. Gi barn valgmuligheter i hverdagen og ta barna med på planleggingen, medbestemmelsesrett. Ta barna på alvor gjennom samtaler, refleksjon og observasjon.

Med småspirene:

Vi skaper lekemiljø ut ifra barnas interesser. Vi tilrettelegger for frilek i løpet av dagen, så barna fritt kan leke med det de vil. Vi er fleksible og kan endre en dagsplan ut ifra barnas behov. Vi må være oppmerksomme på barnas utvikling og hvor de er i utviklingsstadiet. Det er også viktig å se enkeltbarnet og tolke kroppsspråk.

Med mellomste:

Hele hverdagen i barnehagen går ut ifra barns interesser. Barna skal bli hørt og medvirke i sin egen hverdag ut ifra barnets modenhet. Derfor er voksenes observasjoner ekstra viktige.

Med skolespirene:

Et av formålene med prosjektarbeid er at de er på barnas premisser, og vi aldri vet hva det neste momentet i prosjektet blir. Det er viktig å la alle barna få uttrykke deres meninger og ønsker. Alle skal bli hørt. Vi skal ta alle på alvor, samtidig som vi ikke skal ansvarlig gjøre barn som ikke ønsker det selv.

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

Det er foreldrene som er de viktigste i barnas liv og vi vil gjøre vårt beste i tiden de er hos oss. Vi ønsker å være imøtekommende og personlig i garderoben med barn og foreldre i levering og henting.

Åpen og god dialog i foreldresamarbeidet til barnets beste, gjensidig informasjon er viktig. Foreldremøter, foreldresamtaler og oppstartsamtaler/oppfølgingsamtaler (nye barn) når barnet er nytt i barnehagen, eller bytter avdeling. SU (samarbeidsutvalget som består av valgte foreldre og personalet). Foreldresammenkomster (Luciafest, FN-dag, påskefrokost, sommerfest). Spireportalen er et verktøy for kommunikasjon hvor vi kan gi hverandre info og beskjeder. Vi legger vekt på en trygg og god oppstart når barnet begynner i barnehagen i nært samarbeid med foreldre

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

Skolespira-standarden: Gjennom meningsfulle prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen.

De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira: *«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»*

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolene.

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

Gjennom pedagogisk planlegging så jobber vi med satsingsområder både på tvers av avdelinger, og enkeltvis. Det settes opp planer fra avdelingene hver måned hvor vi sikrer at satsingsområder/fagområder blir dekket. Det skrives også rapporter hver måned hvor det dokumenteres fra hvert område. Det gjøres i spireportalen. Vi har også tverrfaglige prosjekter hvor flere fag blir tatt med. Vi har gjennom året flere prosjekter som kan være utfra årstiden, men også spontant og ut fra barnas interesse. Vi har realfagprosjekter (forskerfabrikken) og vi legger også stor vekt på bevegelse og helse når vi legger våre planer. Vi har også ekstra søkelys på språk og er bevisste på hvor viktig språk og kommunikasjon er i det daglige arbeidet med barna

Med småspirene:

Hovedfokus hos småspirene er å få en trygg og god start i barnehagen. Vi jobber med tilvenningen i barnas tempo og etablerer rutiner for å skape en forutsigbar hverdag for de minste. Vi jobber kontinuerlig med språk og bevegelse. Vi gjør det samme som de andre gruppene, men i et lavere tempo og nivå for å legge et godt grunnlag.

Med de mellomste:

Barnehagen har tilgang på mye materiell fra forskerfabrikken som vi bruker mye sammen med barna. Vi er mye ute på tur, har gymtimer, utforsker forskjellige eksperimenter, barna er med på å så grønnsaker og vi har egen grønnsakshage om våren/sommeren med mer. I forhold til satsningsområde språk har vi bibliotek, lesegrupper, bokprosjekter og voksne som er beviste språkmodeller.

Med skolespirene:

Skolespira har fast tur en dag i uka. Som oftest blir det tur i skogen, hvor barna går i ulendt terreng. Leken blir også en annen i skogen, og barna leker mer sammen, og er mer positive og tilgjengelige for andres innspill og bidrag. I prosjektarbeidene bruker vi mye tid på utforsking. På våren går det mye i småkryp og insekter, og vi bruker forstørrelsesglass vi har fått i skolespiresekken. I tillegg til det som er nevnt tidligere under hvordan vi jobber med kommunikasjon og språk har vi også lesegrupper, ha med bok-dag og spillgrupper som bidrar til økt språkforståelse.

Lokale satsinger

Hva

Re-Komp (regional ordning for kompetanseheving) for alle ansatte.
Digitalisering er at satsingsområde i Lindesnes kommune. Teknologi og digitale flater gir nye muligheter til å dele lære, samhandle og kommunisere.
Read Agder (leseprosjekt)
Bedre sammen om lesing. Barnebibliotek.
Overgang barnehage skole.

Hvorfor

Vi har flere nettverk på tvers av private og kommunale barnehager. Det er fint å dele erfaringer og lære av hverandre. Det er også viktig at vi er med på det som skjer lokalt slik at vi sikrer at våre barn får det samme som de andre. Det gjelder også de ansatte i forhold til kompetanseheving.

Hvordan

Vi jobber med lokale satsinger med at ansatte deltar på kurs og fagdager. Styrer og en pedagog er med i Re- komp som sikrer at vi også får innblikk og læring i det som skjer i barnehagevirksomheten og kunnskap om ulike verktøy.
Vi setter teori, kunnskap og læring ut til barna på det som satses på lokalt. Et eksempel på det kan være at det er barnehagebibliotek på alle avdelinger.

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

Vi har et prosjekt gående som heter BLIKK. (Alle Espirabarnehager har dette) Det er en vurdering av egen praksis med blikk innover i vår hverdag i arbeidet med barn. Vi evaluerer vår egen barnehage ut fra kap. 3 i rammeplanen, barnehagens formål og innhold. Hvert 2 år har vi vurdering utenfra (2 pedagoger fra en annen barnehage) som kommer og observerer oss i det daglige arbeidet ut fra punktene i kap. 3 som er: hvordan ivaretar vi barnas behov for omsorg, lek, danning, læring, vennskap og felleskap, og kommunikasjon og språk.

Vi evaluerer egen praksis og jobber med forbedring etter undersøkelsen og vurderinger både med BLIKK innover og BLIKK utenfra. Vi vurderer egen praksis gjennom evaluering, refleksjon og medarbeidersamtaler, og på personalmøter/avdelingsmøter. Vi er blitt med i RE komp som er regional kompetanseutvikling i samarbeid med UIA og Lindesnes kommune. RE komp skal sikre pedagogisk utvikling i barnehagen og kvalitet som kan endre praksis. Vi jobber også med resultat etter foreldre- undersøkelser.

Kontaktinformasjon

Styrer	Wenche Skoie Gabrielsen
E-post	Styrer.aarkjaer@espira.no
Telefon	382 61425 40 82 83 82
Adresse	Daleveien 274 4517 Mandal